

30 NĂM ĐÓNG GÓP TRONG LĨNH VỰC GIÁO DỤC, BỒI DƯỠNG TĂNG TÀI, HỌC THUẬT - HOÀNG PHÁP

Nhân dịp kỷ niệm 30 năm Ngày thành lập Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội. Nhìn lại chặng đường lịch sử 30 năm qua, với quá trình hoạt động, phát triển của ngành nghiên cứu Phật học, đứng trước một tầm cao mới cùng hòa chung với sự phát triển của đất nước, các hoạt động của Giáo hội ngày càng gắn liền với tăng, ni, phật tử và đất nước thể hiện rõ nét tinh thần nhập thế của Phật giáo, với khả năng làm tốt đạo, đẹp đời, tính thích nghi đó đang được triệu triệu trái tim cùng hoà chung nhịp đập. Nối tiếp dòng chảy lịch sử và truyền thống vẻ vang hơn 2000 năm qua, Phật giáo Việt Nam luôn phát huy truyền thống gắn bó và đồng hành cùng dân tộc.

Vì sự nghiệp Hoàng pháp lợi sinh, đưa ánh sáng của Phật pháp lan tỏa khắp thế gian mà cả

cuộc đời Đức Phật đã không ngừng truyền thụ giáo lý và phương pháp tu tập giải thoát của Ngài cho nhân loại, giúp con người thoát khỏi bể khổ luân hồi, đạt đến sự giác ngộ trí tuệ. Mà đức Phật đã nhấn mạnh: “Phật pháp bất ly thế gian giác”, vì vậy sau khi Viện nghiên cứu Phật học Việt Nam ra đời, tại Hà Nội một Phân viện cũng được thành lập và Tạp chí Nghiên cứu Phật học trực thuộc Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam cũng được xuất bản 2 tháng 1 số, số đầu tiên vào năm 1991 do Hòa thượng Kim Cương Tử, làm Tổng Biên tập và cho đến ngày nay người kế thừa dẫn dắt Phân viện Nghiên cứu và Tạp chí Nghiên cứu Phật học do Hòa thượng TS.Thích Gia Quang, làm Tổng Biên tập, với các chuyên mục Tin tức & Sự kiện, Cảm tác, Nghiên cứu, Phật học, Lối sống, Truyện ngắn, Thơ, Sức khỏe,... Tạp chí Nghiên cứu Phật học có nội dung phong phú, đáp ứng được nhu cầu của nhiều đối tượng khác nhau trong xã hội, giúp cho mọi người hiểu Phật pháp một cách dễ dàng, đó chính là truyền bá Chính pháp của Phật giáo trong xu thế phát triển và hội nhập của báo chí Phật giáo Việt Nam trong thời đại mới.

I. PHÁT HUY VÀ BẢO TỒN ĐÀO TẠO NGUỒN NĂNG LỰC NGHIÊN CỨU

Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội và Tạp chí Nghiên cứu Phật học là nơi quy tụ các tăng, ni, Phật tử và các nhà nghiên cứu biên soạn, dịch tài liệu, kinh sách... đem lại nhiều lợi ích không chỉ cho việc nghiên cứu Phật học mà còn chung cho việc nghiên cứu các giá trị văn hoá dân tộc. Đẩy mạnh công tác nghiên cứu Phật học và nâng cao chất lượng học thuật Phật giáo, tập trung nghiên cứu có định hướng, khẳng định và làm nổi bật tinh hoa, bản sắc của Phật giáo Việt Nam. Đúng với tính chất Khế lý, Khế cơ, nghiên cứu theo hướng góp phần bảo tồn, phát huy, góp phần vào sự nghiệp đào tạo nguồn nhân lực, nhằm đóng góp cho sự phát triển chung của đất nước, đề cao những giá trị truyền thống của Phật giáo Việt Nam trong đời sống xã hội, chư vị Tổ sư đã vận dụng tùy duyên lời dạy của Đức Phật để làm lợi lạc quần sinh, xiển dương đạo pháp, trở thành một phần quan trọng trong đời sống tinh thần của con người Việt.

Đó chính là tinh hoa và sự phát triển của Phật giáo. Điều đó càng thúc bách việc tìm hiểu nghiên cứu Phật giáo Việt Nam nói chung, và Phật giáo địa phương nói riêng một cách đầy đủ, sâu sắc không chỉ ở hiện tại, mà còn ở quá khứ để ứng xử trong tương lai, chính là nhằm phát huy các giá trị tinh hoa của đạo đức và văn hóa Phật giáo trong toàn xã hội. Nhiều tờ báo, tạp chí Phật giáo đã ra đời thực hiện sứ mệnh lịch sử trong việc truyền tải những ý tưởng, thông điệp của Phật giáo, trở thành bàn đạp đẩy mạnh phong trào chấn hưng Phật giáo bằng cách quảng bá sâu rộng tư tưởng, giáo lý Phật giáo đến mọi tầng lớp trong xã hội. Lịch sử đã chứng minh, báo chí chính là một kênh hoằng pháp hữu hiệu, có vai trò then chốt trong việc hoằng truyền Chính pháp.

Ngày nay số lượng tăng, ni, Phật tử ngày càng đông. Đạo Phật được truyền bá rộng rãi, số lượng người là tín đồ và có tín ngưỡng Phật giáo tại Việt Nam đã chiếm trên 80% dân số. Các chùa, tu viện, trường Phật học mở ra ngày càng nhiều, nhằm tạo điều kiện cho tăng, ni tu học theo đúng bài bản từ sơ cấp, trung cấp, đại học, và hậu đại học, mới thích ứng được tình hình thời đại. Phật giáo cũng không ngừng bồi dưỡng những tài năng để tu học ở nước ngoài nhằm

mở rộng kiến thức về đạo, góp phần cho sự phát triển vững mạnh của Phật giáo theo hướng tách rời thực chứng với nghiên cứu học thuật. Các Học viện Phật giáo cũng nên tăng thời gian đào tạo. Trong hai năm đầu, mọi sinh viên đều tập trung nghiên cứu nội điển, từ năm thứ ba đến khi ra trường, các sinh viên được chọn ngành, hoặc theo hướng thực chứng thì tiếp tục nghiên cứu thật sâu vào nội điển, chính là nghiên cứu những tinh hoa, những giáo lý của đức Phật thông qua tam tạng giáo điển: Kinh, Luận, Luật mà Đức Phật để lại sao cho người tiếp nhận dễ hiểu và tiếp thu được, hoặc theo hướng học thuật thì nghiên cứu tham bác mọi hệ tư tưởng, các tầng, ni sinh đang tu học tại Học viện là giai đoạn nghiên cứu Phật pháp. Phật giáo được phát triển mà cá nhân những người được đào tạo cũng có cơ hội phát triển hết mọi năng lực của mình, có cơ hội đóng góp vào sự phát triển của xã hội, đồng thời vẫn luôn có điều kiện để đạt tới an lạc giải thoát, mục tiêu tối hậu của mọi người con Phật.

II. BÁO CHÍ LÀ KÊNH HOÀNG PHÁP TRONG THỜI KỲ ĐỔI MỚI

Hoàng dương chính pháp, lấy trí tuệ làm sự nghiệp, lấy lợi lạc quần sinh làm sứ mệnh. Giáo lý của Đức Phật có lan tỏa và phát triển hay không là nhờ vào những vị “Sứ giả của Như Lai”.

1. Hoàng pháp trong thời đại 4.0

Ngày nay, khi thời đại công nghệ 4.0 phát triển như vũ bão, dẫn tới sự thay đổi nhanh chóng ở mọi lĩnh vực của cuộc sống, thì việc bố giáo trở nên một thách thức lớn cho ngành Hoàng pháp thời nay.

Con đường truyền thừa không nhất thiết là đợi đến khi làm Giảng sư, mà ngay trong cuộc sống hằng ngày, từ thân giáo, khẩu giáo, ý giáo. Chúng ta đem đạo Phật đến cho mọi người bằng nhiều hình thức. Tạp chí Nghiên cứu Phật học có những bài nghiên cứu chất lượng về giáo lý Đạo Phật, và còn đa dạng trong các chuyên mục của Tạp chí, đã có phần ảnh hưởng thu hút được sự quan tâm của nhiều người. Đúng như lời của Hòa thượng Thích Bảo Nghiêm nói tại Hội thảo Hoàng pháp Toàn quốc năm 2015 ở Bà Rịa - Vũng Tàu: “Hoàng Pháp là công tác nhân bản, bởi nó nhằm thẳng vào con người để xây dựng con người hoàn hảo, nên muốn công tác hoàng pháp đạt được hiệu quả như mong muốn, bắt buộc nhà hoàng pháp phải thấu hiểu đối tượng mà mình trực tiếp hướng đến trên tinh thần tùy duyên bất biến của Đạo Phật”. Vì vậy, Hoàng pháp cũng là cách để duy trì mạng mạch của Phật pháp. Trong thời đại mới, báo chí cần phát huy hết khả năng của mình để thực hiện sứ mệnh hoàng pháp cao cả. Thực tế cho thấy Báo chí là một trong những phương thức hoàng pháp hữu hiệu trong lịch sử, đã đến lúc chúng ta cần xác định rõ lại nội hàm của hai chữ “Hoàng pháp”. Hoàng pháp đúng là thuyết pháp, nhưng chưa đủ. Thuyết pháp chỉ là một trong muôn vàn cách thức khác nhau để hoàng pháp. Đức Phật từng nói, một giọt nước muốn không mất đi, không bị khô cạn thì phải thả vào đại dương. Phật pháp muốn sống mãi phải truyền vào đời sống bằng nhiều cách khác nhau, phải len lỏi vào mọi ngõ ngách và thấm nhuần trong mọi khía cạnh của đời sống.

Báo chí đã thực hiện sứ mệnh lịch sử trong việc truyền tải những ý tưởng, thông điệp của Phật giáo, phát huy và góp phần tăng cường hiệu quả các hoạt động, trợ giúp xã hội trong thời hiện đại đúng theo các giá trị chân chính của đạo Phật. Trở thành bàn đạp đẩy mạnh phong trào chấn hưng Phật giáo bằng cách quảng bá sâu rộng tư tưởng, giáo lý Phật giáo đến mọi tầng lớp trong xã hội. Rõ ràng, lịch sử đã chứng minh, báo chí chính là một kênh hoàng pháp hữu hiệu, có vai trò then chốt trong việc hoàng truyền Chính pháp. Vì vậy, Báo chí đã đóng góp một vai trò rất quan trọng, là tiếng nói, là hành động góp phần quyết định sự tồn tại và phát triển của Phật giáo. Hoạt động của Báo chí Phật giáo hàng tháng như báo Giác Ngộ, Văn hóa Phật giáo, Tạp chí Nguyên thủy Phật giáo, Tạp chí Nghiên cứu Phật học... chính là nhằm phát huy các giá trị tinh hoa của đạo đức và văn hóa Phật giáo trong toàn xã hội.

2. Thế mạnh và điểm yếu trong công tác tuyên truyền

Nhất là trong thời đại hội nhập này, tăng, ni trẻ tham gia hoạt động xã hội nhiều, có nhiều cơ hội tiếp xúc với tầng lớp tri thức trẻ, đây là đối tượng quan trọng nhất cho sự hưng vong của xã hội trong thời đại mà đạo đức con người ngày một suy đồi. Vì vậy cần phát huy năng lực cho một thế hệ tăng, ni trẻ, đủ sức gánh vác nhiệm vụ mà thời đại đặt ra cho Giáo hội Phật giáo Việt Nam nói riêng và Đạo pháp nói chung là việc làm có tính cấp thiết. Ngày nay có nhiều tăng, ni trẻ rất giỏi và có khả năng ở những khoa Triết, Tâm lý, Giáo dục... và thông thạo các ngoại ngữ khác, đặc biệt là tiếng Phạn, Pali... nhưng vì suy nghĩ sai lầm nên nhiều vị không phát huy hết được sức mạnh của chính mình. Tôi nghĩ rằng làm báo, viết báo, hoặc là người nghiên cứu thì cũng là một trong những phương thức hoàng pháp rất hiệu quả. Cho nên Giáo hội và các ban, ngành, viện nói chung, Phân viện Nghiên cứu, và Tạp chí Nghiên cứu Phật học nói riêng phải tận dụng nhân tài sẵn có thân phụng sự, đều có ý tưởng và những sáng tạo riêng

của mình với công việc hoằng pháp.

Phật giáo đang trên đường phát triển, hòa theo nhịp cùng cuộc sống toàn cầu hóa, thì vai trò của tăng, ni trẻ là lực lượng giúp Đạo pháp phát triển, để góp phần làm cho vườn hoa Phật giáo sum suê lan tỏa, lớp tăng, ni trẻ phải định hướng tương lai cho chính mình góp phần phụng sự đạo pháp, làm lợi ích cho tha nhân và chính mình. Do đó tri thức không thể ngày càng lạc hậu, sự tu hành cũng không nên quá khép kín trong nội viện Tòng lâm. Chư tăng, ni trẻ có quyền vỗ cánh ước mơ bay đến chân trời mới, nơi đó có thể mở ra cánh cửa tri thức của thời đại, mở ra cánh cửa tâm linh của Phật giáo và mở ra cánh cửa sáng tạo của nguồn tâm. Nét đặc thù của Phật giáo có thể lan tỏa khắp năm châu hay không? Kim ngôn của đức Phật có thể quảng bá trong mọi sắc tộc màu da hay không? Điều phải nhờ vào sự trau dồi điển chương và dụng công tu hành miên viễn của thế hệ tăng, ni trẻ. Mỗi bước chân giẫm trên vùng đất của tâm linh, mỗi chặng đường đi qua trong mảnh ruộng phước sẽ xuất hiện những đóa sen nở trời phương ngoại, mỗi trái tim nhân ái sẽ thấm đẫm tình pháp lý. Vì vậy, tăng, ni trẻ chính là những người thầy trong tương lai, người thầy dẫn dắt quần chúng trong bối cảnh tri thức và khoa học phát triển. Vậy nên tri thức không thể thiếu được, Phật giáo Việt Nam đã và đang hóa thân qua từng giai đoạn thăng trầm của lịch sử, tinh hoa Phật giáo được thẩm thấu vào hồn đất nước, sức sống của dân tộc và văn hóa của ba miền Nam - Trung - Bắc. Đó là sự kế thừa truyền thống đã được hun đúc bởi các bậc Tổ sư tiền bối trong hơn 20 thế kỷ, đồng thời Giáo hội đã phát huy tinh thần dẫn thân, phụng sự của Phật giáo trong thời kỳ đất nước hội nhập quốc tế sâu rộng.

III. HOẰNG PHÁP TRONG THỜI KỲ ĐỔI MỚI

Trong bối cảnh hiện nay mạng xã hội và internet phát triển như vũ bão, Phật giáo có những biến chuyển mạnh mẽ cùng với sự chuyển mình của cả nước. Có nhiều phương tiện để Phật tử tiếp cận với Phật Pháp thông qua: kinh, sách, internet, điện thoại, radio, băng đĩa, và các công nghệ ứng dụng khác... Đặc biệt, hiện nay với sự phát triển của các trang mạng xã hội như Facebook, Youtube, Zalo... Cụ thể nhất, đó chính là nhiều trang website, facebook, kênh truyền hình trực tuyến chính thống của tổ chức Phật giáo được thành lập như: phatgiaio.org, banhoangphaptw.vn, giaohoi-phatgiaovietnam.vn, giacngo.vn, kênh truyền hình An Viên, kênh truyền hình Phật sự online... và các trang website của các tỉnh, thành phố, huyện thị, thành phố trực thuộc tỉnh... và các chùa trong cả nước cũng đều được thành lập. Mỗi cá nhân đều có cơ hội làm truyền thông một cách thuận lợi và nhanh chóng, mang đến nhiều thay đổi tích cực trong cuộc sống. Vì thế, chỉ cần kết nối internet hoặc có những thiết bị điện tử hiện đại là chúng ta dễ dàng nghe được những bài giảng và giáo pháp của đạo Phật. Các vị giảng sư có nhiều điều kiện thuận lợi để truyền đạo xa hơn, từ quốc gia này đến quốc gia khác, từ vùng này đến vùng khác.

1. Thông tin báo chí hàng ngày là Sứ mệnh hoằng pháp

Trong thời đại mới, báo chí cần phát huy hết khả năng của mình để thực hiện sứ mệnh hoằng pháp cao cả. Đức Phật thành lập Tăng đoàn cũng với mục đích là để hoằng pháp, để duy trì,

truyền bá Chính pháp là trách nhiệm chung của những người con Phật. Ngoài việc truyền tải thông tin, sự kiện liên quan đến Phật giáo, báo chí còn là một kênh quan trọng truyền bá thông điệp cao cả của Phật giáo đến với quảng đại quần chúng. “Hơn bao giờ hết, ngay lúc này sự cần thiết của truyền thông Phật giáo là phải đóng vai trò chủ đạo trong việc giữ gìn giềng mối Phật pháp, truyền bá Chính pháp, cũng như định hướng dư luận xã hội, kịp thời chấn chỉnh những thông tin sai lệch, nêu cao giá trị đời sống đạo đức tâm linh của người con Phật đến với cộng đồng xã hội”. Nhằm giúp Báo chí thực hiện tốt trọng trách này, bên cạnh năng lực, trình độ và đạo đức nghề nghiệp của đội ngũ những người làm báo, kỹ năng của nhà báo trong việc nhận diện thông tin (thật, giả) để đảm bảo nguồn thông tin đó có giá trị chân thực, rất cần sự hợp tác cung cấp thông tin từ các chùa cho đến các cơ quan, đơn vị, cá nhân. Trong thời đại hiện nay, việc đưa tin qua mạng internet là phương thức đưa tin có sức lan tỏa lớn, thu hút được nhiều người đọc, nhanh chóng và tiện lợi. Do đó, Báo chí cần khai thác tốt kênh thông tin này, tránh chệch lệch hơn mạng xã hội. Báo chí hiện nay thông tin kém kịp thời hơn so với mạng xã hội, điều này có thể dẫn đến những thông tin thật, giả lẫn lộn đã được chia sẻ tràn mạng xã hội, sau đó báo chí mới thông tin định hướng thì không phát huy thực sự vai trò của báo chí với đời sống xã hội.

2. Tạp chí, kênh truyền hình Phật giáo là cơ quan truyền bá chính pháp

Ngày nay nhiều tạp chí Phật giáo được thành lập khắp cả nước, được xác định là cơ quan truyền bá Chính pháp, báo chí Phật giáo qua các giai đoạn phát triển đã làm tốt vai trò truyền thông của mình, loại trừ các hiện tượng, tệ nạn mê tín dị đoan pha tạp làm lu mờ, gây ngộ nhận về Phật giáo; đồng thời phổ biến những tri thức Phật học đúng nghĩa, tuyển dịch giới thiệu một số kinh văn Phật thuyết; giới thiệu và khuyến khích các phong trào học Phật tiến bộ, phù hợp với thời đại... Đọc lại báo chí Phật giáo đã từng xuất bản, bên cạnh nội dung trên, thái độ được chuyển tải trong nội dung của các ấn phẩm báo, tạp chí Phật giáo có những đối thoại, có lúc rất gay gắt, về nhận thức Phật học cần thiết cho thời đại, quan điểm truyền thống và những trăn trở về mô hình Phật giáo mới, giữa một Phật giáo vị nhân sinh và tín ngưỡng pha tạp, hiện tượng ngộ biện giáo lý phương tiện... Nhiều vấn đề vẫn còn mang tính thời sự trong tình hình Phật giáo hiện nay.

Kênh truyền hình Phật giáo là kênh truyền hình chuyên biệt các chương trình mang nội dung, tư tưởng, giáo lý của đạo Phật; cập nhật các hoạt động Phật sự của Giáo hội Phật giáo Việt Nam; giới thiệu các tinh hoa văn hóa Phật giáo, cũng như truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam, hướng dẫn Phật tử cũng như quần chúng nhân dân giữ gìn và phát huy đạo đức, những giá trị Chân - Thiện - Mỹ trong cuộc sống; góp phần xây dựng xã hội hòa bình hạnh phúc trên tinh thần từ bi trí tuệ của đạo Phật... Đẩy mạnh truyền thông Phật giáo như một kênh Hoàng pháp, phát triển các hoạt động từ thiện xã hội, giáo dục và nỗ lực phát huy tốt việc ứng dụng mạng xã hội trong việc tuyên truyền, chuyển tải hình ảnh tốt đẹp của tăng, ni tích cực tham gia hoạt động Hoàng pháp lợi sinh, các công tác xã hội, và tinh thần Từ bi - Trí tuệ đến cộng đồng xã hội. Truyền thông Phật giáo hướng đến mỗi một Phật tử có sử dụng thiết bị di động nghe nhìn, điện thoại thông minh trở thành thành viên truyền thông của Phật giáo,

mỗi một phật tử là một Hoàng pháp viên của thời đại công nghệ kỹ thuật số mà cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang diễn ra.

IV. KẾT LUẬN

Để ngôi nhà chính pháp mãi vững bền, thì trên có chư vị cao tăng thạc đức, các bậc tôn túc khả kính, dưới không thể thiếu hàng ngũ kế thừa, đó là tăng, ni trẻ. Vì vậy, người xuất gia trẻ trong thời đại ngày nay phải trang bị cho mình đức hạnh trang nghiêm, điều chỉnh các hoạt động tu học của mình, làm thế nào để xứng đáng là hàng ngũ kế thừa sự nghiệp đạo pháp là bậc mô phạm cho đời.

Truyền tải giáo điển, kinh pháp cho mọi người hiểu rõ lời Phật dạy phải có đầy đủ những yếu tố: trình bày vấn đề theo trình tự, hiểu rõ về giáo pháp đang trình bày, mục đích đăng tải thông tin xuất phát từ lòng từ bi, không phải vì cầu danh lợi, và đặc biệt nhất là những thông tin được trình bày không làm hại cho mình và người.

Mục đích cuối cùng của truyền thông Phật giáo là công tác hoằng truyền giáo pháp, chuyển hóa khổ đau, đem đến sự bình an hạnh phúc và thịnh vượng cho người đọc người nghe. Đối với báo chí đã được khẳng định là phương tiện làm sáng tỏ trắng, đen, phải, trái, chính, tà, đánh đổ những luận điểm sai lầm của một số người không hiểu gì về giáo lý đạo Phật. Ngoài biện luận về chân lý báo chí Phật giáo còn nêu lên tinh thần mang tính văn hoá dân tộc. Phật giáo Việt Nam không chỉ mang trong mình những tinh hoa tính phổ quát của Phật giáo thế giới mà còn mang tính dân tộc của người Việt Nam. Thực tế lịch sử đã chứng minh một cách sinh động Phật giáo đã dung hòa, nâng đỡ, góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam, có tầm vóc với những thành tựu to lớn trên các lĩnh vực của đời sống xã hội. Từ phong tục tập quán, tín ngưỡng, lễ nghi, lễ hội đến kiến trúc, điêu khắc; từ lịch sử, tôn giáo, văn học đến hội họa, âm nhạc, thiền đạo... Trong đó có thể thấy được văn học Phật giáo là lĩnh vực đạt được nhiều thành tựu lớn, đã gắn bó mật thiết và nâng đỡ đời sống tinh thần của con người Việt Nam hơn 2000 năm qua, đã cho ra đời nhiều công trình nghiên cứu có chất lượng, cả chiều rộng lẫn chiều sâu. Tinh thần nghiên cứu Phật pháp của chư vị Tổ sư đáng làm gương cho những người học Phật, nhất là giới làm công tác nghiên cứu.

Đây chính là cơ hội để cho Phật giáo Việt Nam đồng hành và phát triển cùng dân tộc, cùng xã hội trong thời hội nhập. Như vậy, người làm công tác truyền thông Phật giáo, và chuyên môn nghiên cứu Phật học cũng chính là những người đang làm công tác hoằng truyền giáo pháp. Nhằm nêu cao giá trị Từ bi - Trí tuệ, vô ngã vị tha, hòa bình, hòa hợp của đạo Phật trong sự nghiệp phụng đạo, yêu nước.

TT.Ths. Thích Thiện Hạnh

Phó Viện Trưởng Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội

YẾU HỘI THẢO KHOA HỌC: “30 năm Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội & Tạp chí Nghiên cứu Phật học - Thành tựu và Định hướng”

1. Ban Hoàng pháp Trung ương, *Sứ mạng Hoàng pháp Hội nhập và phát triển - Kỷ yếu Hội thảo Hoàng pháp Toàn quốc năm 2015.*

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Thích Minh Châu (1984), *Những lời dạy của Phật về hoà bình, hoà hợp và giá trị con người, tài liệu lưu trữ tại Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam.*
2. Thích Trí Quảng (2001), *Tư tưởng Phật giáo*, Nxb Tôn giáo, Hà Nội.
3. HT. Ấn Thuận (Thích Hạnh Bình dịch), *Lập trường và phương pháp nghiên cứu Phật học.*
4. Trần Thị Minh Nga, *Đôi nét về Đạo Phật và Giáo hội Phật giáo Việt Nam.*
5. *Phật giáo Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước thời kỳ hội nhập quốc tế.*
6. Minh Chi (1995), *Các vấn đề Phật học, tài liệu lưu trữ tại Viện nghiên cứu Phật học Việt Nam.*
7. Nguyễn Hồng Dương (2004), *Tôn giáo trong mối quan hệ văn hoá và phát triển ở Việt Nam*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội.
8. Tạ Chí Hồng (2004), *Ảnh hưởng của đạo đức Phật giáo trong đời sống đạo đức của xã hội Việt Nam hiện nay, Luận án Tiến sĩ Triết học, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh.*
9. Nguyễn Tài Thư (chủ biên), *Ảnh hưởng của các hệ tư tưởng và Tôn giáo;*
10. *Phân viện nghiên cứu Phật học (1990), Phật giáo và văn hoá dân tộc. Thư viện Phật học xuất bản.*
11. *Giáo hội Phật giáo Việt Nam (2013), Kỷ yếu Đại hội đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ VII*, Nxb Tôn giáo, Hà Nội.
12. Thích Tâm Thiện (1998), *Tìm hiểu nhân sinh quan Phật giáo*, Nxb thành phố Hồ Chí Minh.
13. *Tọa đàm Phật giáo Thủ đô 30 năm một chặng đường (2012)*, NXB Hải Phòng.
14. Vũ quốc Đạt (2015), *Phật giáo Việt Nam trong thời kỳ hội nhập quốc tế, Luận văn Thạc sĩ, chuyên ngành tôn giáo học.*
15. Nguyễn Quốc Tuấn và Thích Đồng Bổn (2018), *Hòa thượng Khánh Hòa với Phong trào Chấn hưng Phật giáo Việt Nam*, Nxb Hồng Đức.
16. *Tham khảo Phương pháp Nghiên cứu Phật học, Suối nguồn 6;*
17. *Sự sai biệt giữa Phật học và khoa học.*